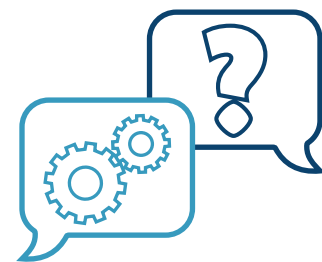

Leer praten zoals **Chat GPT**

En ontdek hoe AI werkt... en waar ze nog de mist in gaat.

Voor wie: Secundair (1e–3e graad)

Duur: ±20 minuten

Lesdoel: Leerlingen ontdekken dat een taalmodel woorden voorspelt op basis van patronen, en geen echte betekenis of context begrijpt.

Eindtermen: Kritisch denken, digitale geletterdheid, samenwerken en communiceren.

Gebruik jij weleens ChatGPT of een ander taalmodel? Best indrukwekkend hoe snel zo'n programma zinnen en antwoorden genereert die logisch klinken.

Maar hoe doet AI dat eigenlijk?

In dit spel kruipen jullie zelf in de huid van een taalmodel. Net zoals in *The Mind* werk je samen **zonder overleg**, en probeer je stap voor stap een zin te bouwen. Zo ervaar je hoe een AI “denkt”: woord per woord, zonder echt te begrijpen wat er staat.

Vorbereiding

Wat heb je nodig?

- Een korte tekst uit de bijlage (kies een niveau)
- Knip de tekst in losse woorden (of gebruik koelkastpoëzie)
- Een groot blad of bord om de zin zichtbaar te maken

Aan de slag: Zo leer je praten als 'ChatGPT'

Stap 1 - Voorbereiden

- Verdeel de klas in **twee of meer teams**.
- Leg het **eerste woord** van de tekst zichtbaar op tafel of bord.
- Verdeel alle andere woordkaartjes **willekeurig** over de teams.

Stap 2 - Doel van het spel

Leg uit:

“Met de hele klas bouwen we samen **één zo lang mogelijke zin**.”

Spelregels:

- Er wordt **niet overlegd**.
- Teams **tonen hun kaarten niet** aan elkaar.
- Elk team mag, wanneer het aan de beurt is, **één of meerdere woorden** leggen.
- De zin moet zo **logisch mogelijk blijven**.

Stap 3 - Woorden leggen

- Jij legt het eerste woord.
- Teams leggen om de beurt een woord aan het einde van de zin.
- Elk team probeert in te schatten: *wat is waarschijnlijk het volgende woord?*

Einde Van het spel

Stop wanneer:

- de zin “af” voelt, **of**
- de zin te vreemd of onsamenhangend wordt.

Lees de zin luidop.

Klinkt hij logisch? Begrijp je ook echt wat er staat?

Tip: Start meerdere keren opnieuw met dezelfde woorden.
Je zal merken: hoe vaker je speelt, hoe beter de zinnen worden.

Nabespreking

Reflectievragen

- Wat viel op aan de zinnen die we maakten?
- Waarom klinken sommige zinnen logisch, maar kloppen ze inhoudelijk niet?
- Waar is een computer goed in? En waar heeft hij mensen nodig?

Kader: ChatGPT begrijpt geen context, intentie of emoties. Het volgt taalpatronen, maar weet niet wat woorden betekenen. Daarom blijft **menselijke controle altijd nodig**.

In het kort: Hoe werkt ChatGPT?

ChatGPT is een taalvoorspeller. Het leert uit miljoenen teksten welke woorden vaak samen voorkomen en kiest zo telkens het meest waarschijnlijke volgende woord.

Het denkt niet zelf en kan waarheid en onzin niet onderscheiden.
Daarom is kritisch blijven essentieel.

Lespakketten over dit thema

Deze uitdaging sluit aan bij verschillende gratis (tenzij anders aangegeven) lespakketten die samen met experts van imec zijn ontwikkeld:

EDUbox AI

- 2^e + 3^e graad secundair
- Digitaal lespakket
- Gratis

Artificiële intelligentie duikt tegenwoordig overal op en ontwikkelt zich razendsnel. Hoewel AI ontegensprekelijk een positieve impact heeft, zaait de technologie ook twijfel en onrust. Maar wat is AI precies? En welke principes zitten daarachter? Deze EDUbox helpt jongeren om de achterliggende systemen van AI te begrijpen en maak hen klaar om bewust met AI aan de slag te gaan.

Wetenschapje: Kan je vrienden worden met een chatbot?

- 2e + 3e graad lager
- Podcast
- Gratis

Leen gaat in duet met een chatbot Leni. Samen walsen ze door de wereld van artificiële intelligentie, bijgestaan door computerkenner Steven Latré. Samen ontdekken ze hoe chatbots zoals chatgpt werken. Of hun serenade ook valse noten kent, hoor je in deze aflevering.

VRT KLAAR-reeks AI

- 1e - 3e graad secundair
- Videoreeks
- Gratis

Wat is AI en hoe helpt het ons in het dagelijks leven? Waar loopt het soms mis met AI en waarover moeten wetenschappers en andere slimme koppen toch eens goed nadenken? KLAAR zorgt voor duiding over AI in heldere, korte filmpjes op maat van de leerlingen.

Alle pakketten kan je vinden via wetenschapindeklas.be

Wetenschap moet je doen!

Met dank aan imec, VRT Educatie, Mediawijs, Amai!, Kenniscentrum Data & Maatschappij en Brightlab

Jacotte

Brokken

is

een

jonge

reporter

en

weervrouw

bij

VRT

.

Minecraft

is

een

spel

waarin

je

met

blokken

alles

kunt

bouwen

wat

je

wilt

.

Je

kunt

verkennen

,

mijnen

,

vechten

of

gewoon

creatief

bouwen

.

Heb

je

ooit

gezien

hoe

duiven

lopen

?

Hun

hoofd

knikt

heen

en

weer

alsof

ze

een

onzichtbare

beat

volgen

.

**Weten-
schappers**

zeggen

dat

ze

zo

beter

kunnen

zien

.

Misschien

.

Maar

eerlijk

:

het

lijkt

vooral

alsof

elke

duif

z'n

eigen

dansmoves

oefent

.

